

PRANEŠIMAS SPAUDAI

„Nelygybė ir socialinė atskirtis - didesnė grėsmė Lietuvai nei terorizmas, Rusija ar pabėgėlių krizė“

2016 m. spalio 17 d., Vilnius

Šiandien, spalio 17 –ąją – tarptautinę kovos su skurdu dieną nevyriausybinės organizacijos primena, kad Lietuvos gyventojų vertinimu didžiausia grėsmė mūsų šaliai - nesprendžiamos socialinės problemos. Tokią nuomonę išsakė daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų Pilietinės visuomenės instituto užsakymu bendrovės „Spinter tyrimai“ atliktoje reprezentatyvioje Lietuvos gyventojų apklausoje.

Trečdalis (33 %) respondentų nurodo, kad pagrindinė grėsmė visuomenės saugumui yra emigracija ir visuomenės senėjimas, o ketvirtadalį (26 %) neramina pajamų nelygybė ir socialinė atskirtis. Šios grėsmės Lietuvos gyventojams aktualesnės nei „neprognuojamos Rusijos“ grėsmė (kurią kaip didžiausią grėsmę įvardija 15 % respondentų), tarptautinis terorizmas (13 %) ar „nevaldoma pabėgėlių krizė“ (9 %).

Pajamų nelygybės ir socialinės atskirties grėsmę šiek tiek labiau sureikšmina vyresnio amžiaus ir žemesnio išsilavinimo, žemesnių (apie 201-300 Eur šeimos nariui) pajamų grupės atstovai. Emigraciją ir visuomenės senėjimą dažniau nei patys jauniausieji ar vyriausieji paminėjo 26-55 metų respondentai, aukštesnių pajamų grupės atstovai, rajonų centrų gyventojai.

Dėl emigracijos bei visuomenės senėjimo procesų vyrai ir moterys rūpinasi panašiai (po 32 - 34 proc. atsakymų), tačiau moteris labiau neramina socialinė atskirtis ir pajamų nelygybė (vyrai – 22 proc., moterys - 29 proc.).

„Toks skirtumas turi objektyvų pagrindą. Iš vienos pusės, moterys Lietuvoje vidutiniškai uždirba mažiau nei vyrai. Iš kitos pusės, dėl žymiai trumpesnės vidutinės vyrų gyvenimo trukmės (apie 10 metų), jos dažnai senatvėje lieka vienišos su maža pensija, o tai padidina tikimybę joms patekti į skurdą ir socialinę atskirtį,“ – teigia VU Filosofijos fakulteto dėstytojas ir Tinklo ekspertas prof. dr. Boguslavas Gruževskis.

„Tai, kad žmonės įvardina skurdą ir socialinę atskirtį kaip tokią svarbią problemą, tik patvirtina, kokie dideli yra skurdo ir pajamų nelygybės mastai Lietuvoje. Raginame naujai išrinktus politikus nepamiršti rinkiminių pažadų ir skurdo mažinimui skirti deramą dėmesį, įtraukiant nevyriausybinės organizacijas į sprendimų priėmimą bei įgyvendinimą,“ – teigia Nacionalinio skurdo mažinimo organizacijų tinklo direktorė Aistė Adomavičienė.

VU Filosofijos fakulteto dėstytojo ir Tinklo eksperto prof. dr. Boguslavo Gruževskio nuomone, Europos Sąjungoje (ES) naudojami santykiniai skurdo rodikliai neparodo tikros gyvenimo lygio situacijos Lietuvoje. **„Jeigu Lietuvai pritaikytume jau ilgą laiką krizių purtomos Graikijos gyvenimo lygio standartus (2015 m. vidutinis darbo užmokestis neto buvo 1004 EUR, vidutinės vienišo asmens disponuojamos metinės pajamos – virš 15 tūkst. eurų), tai pasirodytų, kad mūsų šalyje žemiau skurdo ribos gyvena apie 80 proc. gyventojų“**, - teigia prof. dr. B. Gruževskis.

Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas kartu su Pilietinės visuomenės institutu atkreipia dėmesį, kad skurdo rizikos mastai Lietuvoje jau daugybę metų išlieka tarp aukščiausių Europos Sąjungoje. Organizacijos ragina valstybės institucijas bei politines partijas skirti daugiau dėmesio sprendžiant nelygybės ir skurdo mažinimo klausimus, kurie šiuo metu, deja, vis dar yra politinės darbotvarkės paraštėse. Po 25 nepriklausomybės metų matome, kad neskiriant tinkamo dėmesio skurdo ir socialinės atskirties problemų sprendimui, apribojame ir visuomenės pilietinės brandos procesus, ir ekonominės raidos perspektyvas: tokį aukštą emigracijos lygį pirmiausia ir skatina žemi atlyginimai bei bendras žemas gyvenimo lygis atskirose gyventojų grupėse. Didelė emigracija mažina darbo jėgos pasiūlą ir įmonės vis labiau jaučia kvalifikuotos darbo jėgos trūkumą, kas atitinkamai apriboja jų galimybes

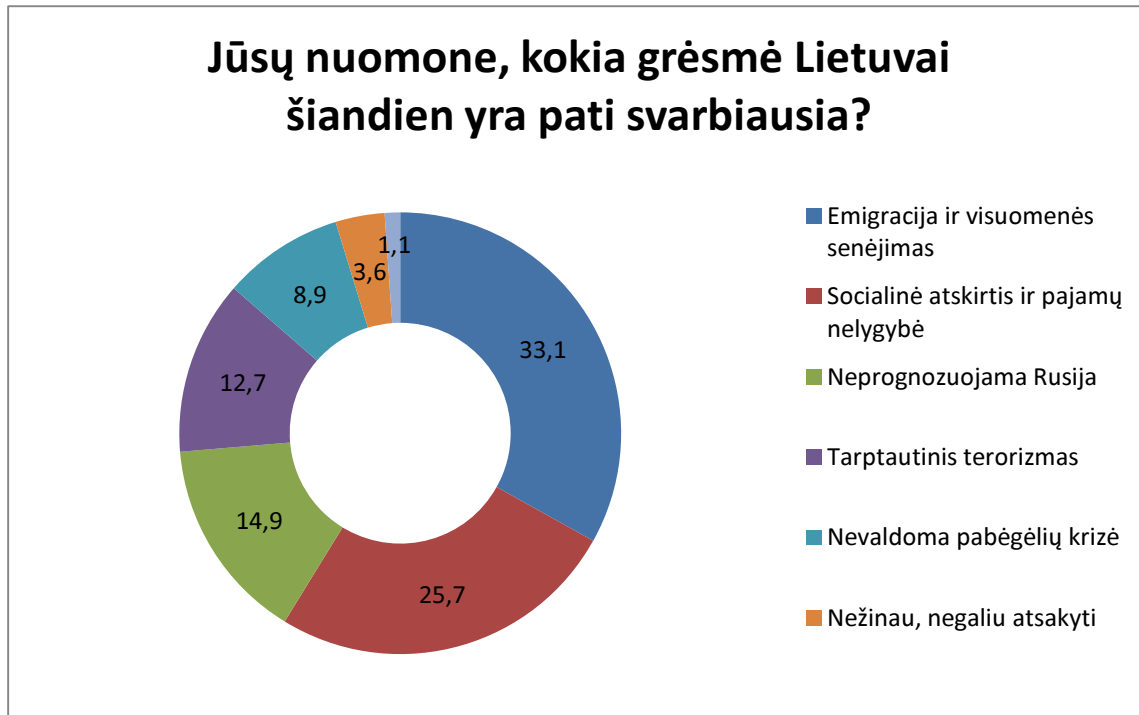
plėtoti gamybą, investuoti ar tobulinti gamybos procesus. Todėl drąsiai galime teigti, jog **skurdas ir socialinė atskirtis šiandien – ekonominis nuosmukis ir silpna visuomenė rytoj.**

Daugiau informacijos:

Aistė Adomavičienė, Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas, 868541538

Prof. dr. Boguslavas Gruževskis, VU Filosofijos fakulteto dėstytojas ir Tinklo ekspertas prof. dr. 865200371

Dr. Ieva Petronytė, Pilietinės visuomenės instituto direktorė, 867221668

Reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą Pilietinės visuomenės instituto užsakymu 2016 m. balandžio 18-25 dienomis atliko rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanija „Spinter tyrimai“. Grafike pateikiami pagal amžių ir lytį pasverti apklausos duomenys. Tyrimo imtis – 1007 respondentai.